

Za izvrševanje tretjega odstavka 27. člena Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 9/16) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

PRAVILNIK
o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov iz gozdov v lasti Republike Slovenije

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

Ta pravilnik določa način merjenja in razvrščanja po dimenzijah, kakovosti in namenu rabe gozdnih lesnih sortimentov iz gozdov v lasti Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: GLS) za namen njihove prodaje.

2. MERJENJE GLS

2. člen

(1) Merjenje dolžin okroglega lesa se izvaja z merilnimi pripomočki, ki imajo natančnost meritev najmanj en centimeter. Meri se najkrajša dolžina med paralelnima prerezoma na obeh koncih sortimenta, ki sta pravokotna na vzdolžno os sortimenta. Dolžina se izraža v metrih, zaokroženo navzdol na eno decimalno mesto.

(2) V primeru uporabe ali prodaje po nominalnih dolžinah se izmerjena dolžina zaokroži navzdol na najbližjo nominalno mero. Če je prisotna dvojna krivost okroglega lesa, se meri dolžino po delih, ki so ravni, ali pa imajo enojno krivost.

3. člen

(1) Merjenje premera se izvaja z merilnimi pripomočki, ki imajo natančnost meritve premera najmanj en centimeter. Premer se določa brez skorje. Če merjenje premera sortimenta vključuje skorjo, se to odšteje. Dvojno debelino skorje, ki se odšteje od premera, se lahko izmeri na posameznem sortimentu, lahko se uporabi orientacijsko vrednost dvojne debeline ali vrednost iz raziskav ali pa se jo določi na podlagi sporazuma s kupcem. Orientacijske vrednosti dvojnih debelin skorje za glavne drevesne vrste v Republiki Sloveniji, glede na premer sortimenta s skorjo, so v prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika. Odštevanje skorje od premera s skorjo je dopustno tudi z zmanjšanjem ploščine kroga s srednjim premerom na podlagi uporabe odstotnih deležev skorje, ki izhajajo iz raziskav ali pa se jih določi na podlagi sporazuma s kupcem.

(2) Srednji premer sortimenta se meri na sredini sortimenta. Če je na tem mestu odebelitev ali druga deformacija, se meri pred in za deformacijo ter izračuna aritmetično povprečje srednjih premerov. Mesto merjenja premera hloda je na polovici dolžine hloda, nadmerna se ne upošteva.

(3) V primeru merjenja s premerko se pri sortimentih okroglega lesa, ki imajo premer pod 20 centimetrov, izvede le ena meritev. Premer se izrazi v centimetrih, zaokroženo navzdol.

(4) V primeru merjenja s premerko se pri sortimentih okroglega lesa, ki imajo premer večji od 20 centimetrov, izvede dve meritvi, ki sta pravokotni druga na drugo in po možnosti predstavljata največji in najmanjši premer na mestu merjenja. Posamezni meritvi se zaokrožita navzdol na centimeter natančno, srednji premer sortimenta pa se določi tako, da se povprečni premer dveh meritev zaokroži navzdol na centimeter natančno.

4. člen

(1) Volumen okroglega lesa se določi po formuli:

$$V = (\pi / 4) \times d^2 \times l \times (0,0001),$$

pri čemer je:

V – volumen v kubičnih metrih na dve ali tri decimalke natančno;

d – srednji premer brez skorje v centimetrih, kot je opredeljeno v prejšnjem členu;

l – dolžina v metrih, kot je opredeljeno v 2. členu tega pravilnika;

π – število "PI", v izračunih se lahko uporablja tudi vrednost 3,1416.

(2) Če okrogli les vsebuje dva ali več različnih sortimentov, se volumen ugotavlja za vsak posamezni sortiment posebej.

(3) Volumen zložaja sortimentov okroglega lesa in lesnih sekancev se določi z zmnožkom povprečne višine, širine in dolžine zložaja ali nasutja.

5. člen

Maso GLS se meri s tehtanjem, izraža pa se v kilogramih ali tonah, in sicer kot masa lesa v dobavljenem stanju ali kot masa absolutno suhega lesa. Preračun v maso absolutno suhega lesa se izvede s pomočjo faktorja, ki se izračuna na podlagi ugotovljene vlažnosti v vzorcih lesa v dobavljenem stanju.

6. člen

Količina GLS se izraža v merskih enotah, določenih v prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

7. člen

Premer in dolžina kosov okroglega lesa, masa GLS ter velikost skladovnic prostorninskega lesa se merijo z ročnimi ali elektronskimi merilnimi napravami, ki morajo biti umerjene, uradno pregledane, vzdrževane in brezhibne.

3. RAZVRŠČANJE GLS

8. člen

- GLS se razvrščajo po:
- drevesnih vrstah in njihovih skupinah,
 - dimenzijah,
 - namenu rabe in
 - kakovosti.

9. člen

Za razvrščanje GLS po drevesnih vrstah in njihovih skupinah se uporabljajo tržna imena in tržne skupine gozdnih drevesnih vrst, ki so navedene v prilogi 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

10. člen

Po dimenzijah se razvršča samo okrogel les. Razvrščanje se izvaja na podlagi srednjega premera na način, kot je naveden v prilogi 4, ki je sestavni del tega pravilnika.

11. člen

- (1) GLS se razvrščajo po namenu rabe v:
- hlodovino,
 - les za celulozo in plošče,
 - drug okrogel industrijski (tehnični) les in
 - les za kurjavo.

(2) Hlodovina je okrogel les, ki se uporablja za proizvodnjo žaganega lesa (vključno z železniškimi pragovi) in furnirja.

(3) Les za celulozo in plošče je ves okrogel les, razen hlodov, ki se uporablja za proizvodnjo celuloze, ivernih plošč in vlaknenih plošč.

(4) Drug okrogel industrijski oziroma tehnični les je okrogel les, ki se uporablja predvsem za drogeve, pilote, stebre, ograje, jamske opornike, pridobivanje tanina, destilacijo, vžigalice in lesno galanterijo.

(5) Les za kurjavo je les iz debla in vej, ki se uporablja kot kurivo ali gorivo.

12. člen

(1) Pri razvrščanju GLS po kakovosti se upošteva kvarni vpliv napak lesa, ki se ugotavljajo oziroma merijo na zunanosti GLS, kot je to določeno v prilogi 5, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Za razvrščanje GLS po kakovosti se uporabljajo kakovostni razredi, določeni v prilogi 6, ki je sestavni del tega pravilnika.

4. KONČNI DOLOČBI

13. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 79/11).

14. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-173/2017
Ljubljana, dne 14. junija 2017
EVA 2017-2330-0043

Mag. Dejan Židan l.r.
minister
za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

[Priloga 1: Orientacijske vrednosti dvojne debeline skorje v odvisnosti od premera okroglega lesa za smreko, jelko in bukev ter hrast](#)

[Priloga 2: Uporaba enot za določitev količine GLS](#)

[Priloga 3: Tržna imena drevesnih vrst](#)

[Priloga 4: Razvrščanje okroglega lesa po dimenzijah](#)

[Priloga 5: Merjenje kvarnega vpliva napak lesa](#)

[Priloga 6: Razvrščanje po kakovostnih razredih](#)